

OBYWATELE
KOSMOSU
CITIZENS
OF THE
COSMOS

Muzeum Sztuki w Łodzi
ms¹, Gdańska 43
msl.org.pl

Obywatele Kosmosu.

Anton Vidokle oraz Veronika
Hapczenko, Fedir Tetianycz
i Kolekcja Międzynarodowego
Instytutu Kosmistycznego
kurator: Daniel Muzyczuk

7.10.2022–12.03.2023

koordynacja wystawy:
Łukasz Broda
koordynacja wydawnicza:
Martyn Kramek
koordynacja dostępności:
Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk
koordynacja komunikacji:
Kacper Szalecki,
Barbara Trojanowska
identyfikacja wizualna:
Kaja Gliwa
tłumaczenie z języka angielskiego:
Monika Ujma
redakcja językowa i korekta:
Agnieszka Hatowska
konserwacja:
Anita Andrzejczak,
Naoko Kamoji

ISBN 978-83-66696-26-6
© Muzeum Sztuki w Łodzi, 2022

Citizens of the Cosmos:

Anton Vidokle with Veronika
Hapchenko, Fedir Tetyanych
and the Collection of the
International Cosmist Institute
curator: Daniel Muzyczuk

exhibition coordination:
Łukasz Broda
editorial coordination:
Martyn Kramek
accessibility coordination:
Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk
communication coordination:
Kacper Szalecki,
Barbara Trojanowska
graphic design:
Kaja Gliwa
copy-editing and proof-reading:
Soren Gauger
restoration:
Anita Andrzejczak
& Naoko Kamoji

ms¹

ms
Muzeum Sztuki

A cultural institution of
the Łódźkie Region, driven
by the Ministry of Culture
and National Heritage
of the Republic of Poland

Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland

region
łódzkie

Partner of
Muzeum
Sztuki
w Łodzi

S STARBUCK
FAMILY
FOUNDATION

Partner

CCA Berlin

A jeśli *Kompozycje wiszące* Katarzyny Kobro powstały jako konsekwencja badań nad nieważkością oraz życiem pozaziemskim? Artystka miała prawdopodobne styczność z ideami kosmistycznymi, diskutowanymi w moskiewskich kręgach artystycznych czasów rewolucji. A jeśli dążenie Władysława Strzemińskiego do otwarcia muzeum wzięło się po części z pism Nikołaja Fiodorowa, w których świat wyzwolony od śmierci i zaludniony wskrzeszonymi porównywał do muzeum – przestrzeni, w której zawieszono czas? Takie spekulacje wiążą ruch intelektualny, zainicjowany w Rosji w połowie XIX wieku, z początkami Muzeum Sztuki.

Kosmizm zakłada, że przywracanie zmarłych do życia jest technicznie możliwe. Ten eksperyment myślowy zrodził wizję radykalnej zmiany kulturowej oraz kompletnej reorganizacji warunków życiowych. Doktryna Fiodorowa odcisnęła swe piętno na tak różnych dziedzinach, jak sowiecki pogram eksploracji kosmosu, nowa poezja, konstruktywizm, muzeologia, a nawet badania nad przetaczaniem krwi.

W Muzeum Sztuki, instytucji poświęconej twórczości awangardowej, odbywa się wystawa ukazująca mnogość kosmistycznych idei i estetyk. Jest ona zorganizowana wokół badań prowadzonych przez Antona Vidokle'a (ur. 1965), artystę i wydawcę, który przez blisko dekadę zgłębiał filozofię kosmizmu z intencją zaproponowania nowej odsłony przyszłości wolnej od śmierci, wojny, rozkładu i eksploatacji natury. Na wystawie prezentowana jest seria jego filmów, kręconych w Japonii, Ukrainie, Rosji,

Kazachstanie oraz we Włoszech, przybliżających niektóre z kluczowych zagadnień tej intelektualnej i artystycznej tradycji.

Znajdują się tu również dzieła z kolekcji Muzeum Sztuki jako zasoby spekulatywnej Międzynarodówki Kosmistycznej. Ekspozycja ma na celu wykazanie, że ruch kosmistyczny nie działał wyłącznie w Rosji, stąd podkreśla ona udział artystów ukraińskich w badaniu zagadnień kosmizmu. Fedir Tetianycz był performerem, projektantem, malarzem i poetą głęboko zainteresowanym koncepcją biosfery. Stworzył doktrynę Frypulii opartą na kategoriach wieczności, nieskończoności i bezgraniczności. Na wystawie pokazano również obrazy krakowskiej malarki-wizjonerki Veroniki Hapczenko ilustrujące różne aspekty pism Konstantego Ciołkowskiego.

What if Katarzyna Kobro's *Hanging Compositions* had come from investigating zero gravity and life beyond our planet? She was probably exposed to Cosmist ideas, which were discussed in artistic circles in Revolution-era Moscow. And what if Władysław Strzemiński's interest in inaugurating a museum was also partly inspired by the writings of Nikolai Fedorov, who compared the world after the conquest of death and resurrection for all to a museum, a space where time is suspended? These speculations connect an intellectual movement that originated in Russia in the mid-nineteenth century with the origins of the Muzeum Sztuki.

Cosmism assumes that resurrection is possible through technology. This thought experiment led to a vision of a radically transformed culture and living conditions. Nikolai Fedorov's doctrine had consequences in such remote fields as the Soviet space program, new poetry, Constructivism, museology, and even blood transfusion research.

The Muzeum Sztuki, a museum of the avant-garde, is holding an exhibition that introduces this multiplicity of ideas and the aesthetics of Cosmism. It is organized around research by Anton Vidokle (born 1965), an artist and publisher who has spent nearly a decade exploring and working with the philosophy of Cosmism in order to imagine a future devoid of death, war, decay, and the exploitation of nature. The exhibition features a series of his films, shot in Japan, Ukraine, Italy, Russia, and Kazakhstan, which stage some key notions of this intellectual and artistic tradition.

The show also includes works from the Muzeum Sztuki's collection as the holdings of a speculative Cosmist International. This exhibition seeks to show that the Cosmism movement has not been limited to Russia, by emphasizing the work of Ukrainian artists who have explored the field. Fedir Tetyanych was a performer, designer, painter, and poet who was deeply moved by the notion of the biosphere. He developed the doctrine of Frypulia, based on notions of eternity, infinity, and boundlessness. The show also includes the paintings of Veronika Hapchenko, a visionary painter from Krakow who illustrates various aspects of the writings of Konstantin Tsiolkovsky.

SALA 1

Fedir Tetianycz. Od Kozaków do biotechnosfer

Fedir Tetianycz (1942–2007) był artystą totalnym, a jego twórczość wyrastała ze skomplikowanej filozofii. Wychował się we wsi Kniażyce koło Kijowa, stamtąd też czerpał swoje pomysły. Artysta mieszał ze sobą elementy folkloru ukraińskiego, tradycji ludowych, narodowe symbole i legendy. Uważał się za Kozaka – postać ucieleśniającą indywidualną wolność. Wszystko to nakładało się na jego fascynację modernizmem, kosmizmem i fikcją naukową, co miało decydujący wpływ tak na stronę materialną dzieł, jak na ideologiczne zasady ich kreacji. Materiał do swoich prac pozyskiwał z odpadów, do farb dodawał ziemię. Wypracował w ten sposób gest dołączania do płótna całego świata.

Stworzony przez siebie system artysta określał terminem Frypulia. Zdarzało mu się też używać go jako pseudonimu. Stanowił on kod, zgodnie z którym ludzkość przynosi kompletną informację na swój temat w formie fali radiowej lub promienia światła, umożliwiając w ten sposób własną reprodukcję w dowolnym miejscu w przestrzeni. Frypulia oznaczała więc zarówno życie, jak i nieskończoność.

ROOM 1

Fedir Tetyanych: From Cossacks to Biotechnospheres

Fedir Tetyanych (1942–2007) was a total artist whose work was based on a complex philosophy. He grew up in the village of Knyazhychi near Kyiv, and from there he drew his ideas. He mixed Ukrainian folklore, folk traditions, national images, and legends. He also identified himself with the Cossack—a hero who personifies individual freedom. These influences were blended with his fascination for modernism, Cosmism, and science fiction, from the material aspects of his work to the ideological principles behind them. He sourced his material from trash and added soil to his paint. This led him to invent a gesture whereby he attached the whole world to his canvas.

He called his system, Frypulia, which he also used at times as his nickname. It was a code by which humanity, radiating in either a radio wave or in a beam of light and carrying all information about itself, could be reproduced at any point in space. As such, Frypulia evoked both eternal life and infinity.

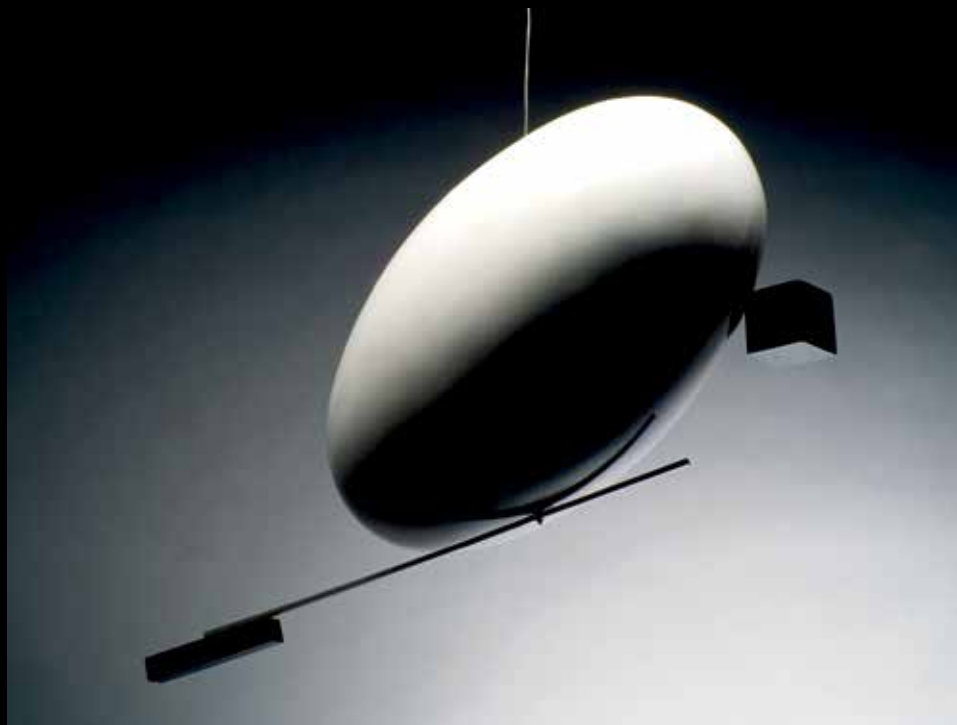
Obiekty w sali podzielone są na trzy grupy. W pierwszej znajduje się duże płótno przedstawiające istotę nieśmiertelną w nieskończonym wszechświecie oraz prace na papierze łączące wizje przyszłości z historią Ukrainy (np. kozacki buzdycan nadający kształt biotechnosferze). Druga grupa zawiera prace na papierze z serii *Biotechnosfery. Miasta przyszłości*. Ogniskują się one wokół jednej z najważniejszych idei autora – jednostki mieszkalnej i transportowej dla ludności. Trzecia grupa również ma związek z biotechnosferą. Prace na papierze zostały wykorzystane w 1984 roku jako pokrycie jednego z modeli takiego wyobrażonego pojazdu. Tutaj imitują części projektu.

The objects in this room are divided into three groups. One contains a large canvas depicting an immortal in an infinite universe and works on paper connecting these visions of the future with Ukrainian history (for example, a Cossack mace forming a biotechnosphere). The second is a group of works on paper from the *Biotechnospheres: Cities of the Future* series. The works focus on one of the artist's main preoccupations: a unit for human habitation and movement. The third group is also connected to the biotechnosphere. The works on paper were used to cover one of the models for the vehicle in 1984. They imitate parts of the design.

Fedir Tetianycz,
Wszechświat jest nieskończonością,
olej na płótnie, lata 1970,
dzięki uprzejmości
rodziny Tetianycz

Fedir Tetyanych,
The Universe Is Infinity,
oil on canvas,
1970s, courtesy of
Tetyanych family

Katarzyna Kobro,
Kompozycja wisząca 1,
rzeźba, 1921 (oryginał),
1972 (rekonstrukcja),
kolekcja Muzeum Sztuki w Łodzi

Katarzyna Kobro,
Hanging Composition 1,
sculpture, 1921 (original),
1972 (reconstruction),
collection of Muzeum Sztuki, Łódź

SALA 2

Od nieważkości do nieśmiertelności

Wydana w 1920 roku powieść fantastycznonaukowa *Poza ziemią* autorstwa Konstantego Ciołkowskiego porównywała nieważkość do pływania: „podróżni zawisną, jeśli można tak powiedzieć, w swojej własnej atmosferze: nie będą ani spadać, ani wywierać ciśnienia na podłogę i inne przedmioty. Staną się podobni do ryb w wodzie, tyle że podczas poruszania się nie będą napotykać żadnych przeszkód, podczas gdy woda stawia przecież znaczny opór”. *Kompozycja wisząca 1* (1920–1921) Katarzyny Kobro to dzieło łączące w sobie suprematyzm i badania przestrzeni kosmicznej.

Obiekt umieszczono obok fragmentu eseju filmowego autorstwa Kuby Mikurdy, Laury Paweli i Marcina Lenarczyka zatytułowanego *Solaris Mon Amour*. To radykalna wizja klasycznej pozycji science-fiction. Została wykonana w całości na podstawie materiałów znalezionych (found footage). Ukazuje kolejny związek między kulturą polską a kosmizmem. Dzieło Stanisława Lema przedstawia planetę w całości pokrytą oceanem, który posiada zdolność sprowadzania „gości” – wskrzeszania nieżyjących już osób bliskich przybyszom z Ziemi. Powieść nawiązuje do traumy wywołanej okropnościami drugiej wojny światowej, opisuje miejsce, w którym możliwe jest odkupienie i życie wieczne.

ROOM 2

From Zero Gravity to Immortality

The science fiction novel *Beyond the Planet Earth*, written in 1920, compared anti-gravity to swimming in the water: “the travelers will dangle, so to speak, in their atmosphere: they will neither fall, nor need the floor for support. They will be like fish in the water, only they will experience no major obstacle in their motion, none of the resistance of the water.” *Hanging Composition 1* (1920–21) by Katarzyna Kobro is a work that connects Suprematism with space exploration.

The object is placed alongside an excerpt from an essay film *Solaris Mon Amour* by Kuba Mikurda, Laura Pawela and Marcin Lenarczyk. This is a radical re-imagining of this science-fiction classic – one made solely on the basis of found footage. This is another connection between Polish culture and Cosmism. The novel by Stanisław Lem depicts an ocean planet capable of bringing back “guests,” of resurrecting dead people who were loved by the visitors from Earth. It alludes to the trauma of World War Two by showing a place where redemption and eternal life are possible.

SALA 3

Anton Vidokle,
Obywatele kosmosu,
2019, 30'19''

Obywatele kosmosu to nowy film Antona Vidokle'a oparty na manifestacie biokosmizmu, napisanym w 1922 roku przez Aleksandra Swiatogora. Kręcony w Tokio i Kijowie z udziałem aktorów amatorów, ochotników i statystów przedstawia wyobrażoną społeczność wyrażającą znane z historii dążenia kosmizmu – do nieśmiertelności, wskrzeszenia zmarłych oraz interplanetarizmu – wszystko to na tle codziennego życia we współczesnej Japonii. Wykorzystując w charakterze plenerowego planu filmowego miejskie kapliczki, cmentarze, krematorium (w rzeczywistości znajdujące się w Kijowie), pomieszczenia z tatami, las bambusowy, gazownię oraz miejskie ulice, autor stopniowo prowadzi narrację opartą na tekście manifestu biokosmistów i prezentuje sekwencję onirycznych żywych obrazów; widać tu między innymi odmładzanie przy pomocy przetaczania krwi, procesje pogrzebowe, taniec śmierci, ceremonię wybierania kości z popiołów po kremacji (骨上げ), próby nawiązania łączności ze zmarłymi przy pomocy stetoskopu, a także recital thereminowy z orkiestrą. *Obywatele kosmosu*, z oryginalną ścieżką dźwiękową skomponowaną przez Alwę Notę, to eksperyment defamiliaryzacyjny: utrzymany w sferze spekulacji test uniwersalności założeń kosmizmu.

ROOM 3

Anton Vidokle
Citizens of the Cosmos
2019, 30'19''

Citizens of the Cosmos is a new film by Anton Vidokle based on the Biocosmist manifesto, written by Alexander Svya-togor in 1922. Shot on location in Tokyo and Kyiv with a group of amateur actors, volunteers, and extras, the film presents an imaginary community voicing the historical desires of Cosmism—immortality, resurrection of the dead, and interplan-etarism—all in the context of everyday life in contemporary Japan. Using urban shrines, cemeteries, a crematorium (actually located in Kyiv), tatami rooms, a bamboo forest, an industrial gas plant, and city streets as an open-air stage, the film gradually narrates the Biocosmist manifesto while presenting a sequence of dream-like *tableaux*, featuring rejuve-nation through blood transfusion, funer-ary processions and demonstrations, a *Danse Macabre*, the cremation bone picking ceremony (骨上げ), attempts to communicate with the dead using stetho-scopes, and a theremin orchestra recital, among other scenes. Set to an original score composed by Alva Noto, *Citizens of the Cosmos* is an experiment in defa-miliarisation: a speculative test of the uni-versality implicit in Cosmism's premise.

Anton Vidokle,
Obywatele kosmosu,
film, 2019,
dzięki uprzejmości artysty

Anton Vidokle,
Citizens of the Cosmos,
film, 2019,
courtesy of the artist

Veronika Hapchenko,
Kosmos II, wg Ciołkowskiego,
akryl i tusz na płótnie, 2021–2022,
dzięki uprzejmości artystki
i galerii IMPORT EXPORT

Veronika Hapchenko,
Cosmos II, after Tsiolkovsky,
acrylic and ink on canvas, 2021–22,
courtesy of the artist and
IMPORT EXPORT gallery

SALA 4

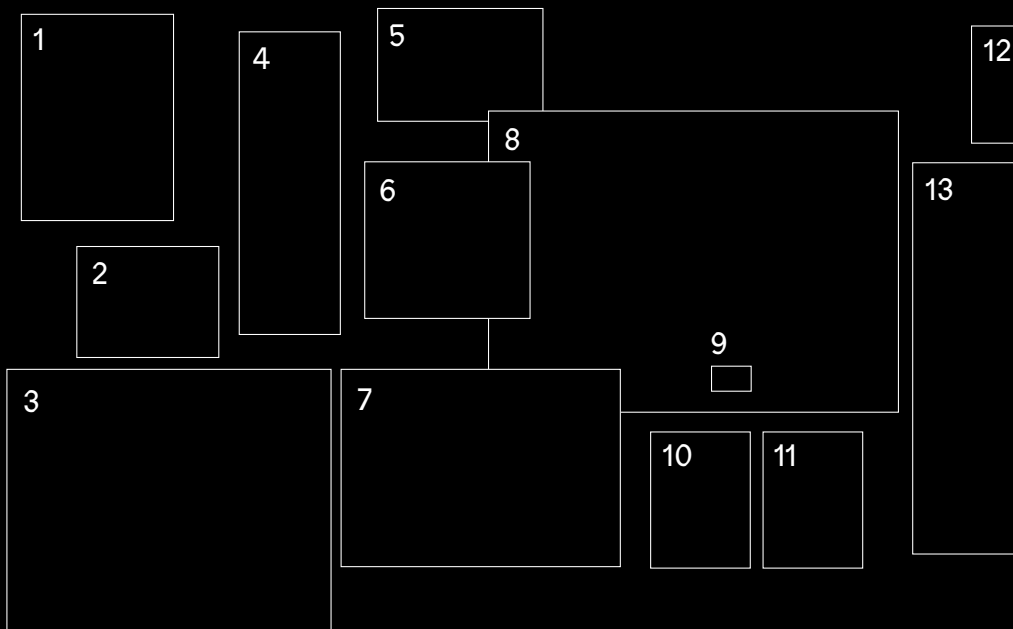
Sala środkowa

Ekspozycję zaaranżowano zgodnie z chronologią kosmizmu, porządkując w ten sposób wiedzę na temat tej nie do końca jasnej ideologii, której oddziaływanie było jednak znaczące. Znalazły się tu wszystkie zagadnienia obecne na wystawie, choć na pierwszy rzut oka mogą się one wydawać od siebie odległe. Kolekcja spekulatywnego Międzynarodowego Instytutu Kosmistycznego to ikonograficzny zbiór osadzający cele ruchu w uniwersalnych przedstawieniach śmierci, odrodzenia i eksploracji kosmosu. W sali umieszczono też trzy obrazy Veroniki Hapchenko (ur. 1995), krakowskiej malarki, której twórczość inspirowana jest pismami kosmistów. Artystka posługuje się techniką *airbrushing*, dzięki czemu jej wizje przyszłości i przestrzeni kosmicznej sprawiają wrażenie niewyraźnych. Dwa większe obrazy odnoszą się do wizji kosmosu z pism Ciołkowskiego. Mniejsza praca pośrodku, zdradzająca wpływy Georgija Gurdżijewa, służy tu jako portret przywróconej do życia, nieskończonej istoty ludzkiej – gnostycznego Anthrôposa.

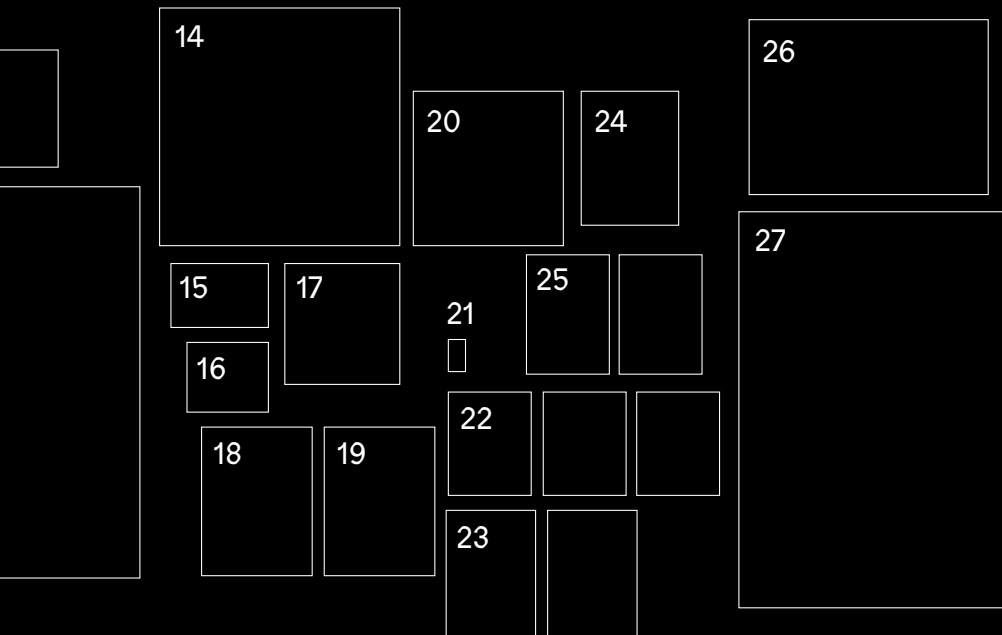
ROOM 4

The Central Room

This room is organized around the timeline of Cosmism, organizing our knowledge about this obscure yet very influential ideology. It connects all the aspects of the exhibition that might initially seem distant from one another. The collection of the speculative International Cosmist Institute offers an iconographic constellation that grounds the movement's objectives in universal representations of death, rebirth, and space exploration. The room is completed by three paintings by Veronika Hapchenko (born 1995), a Krakow-based painter whose work is informed by the writings of the Cosmists. She uses an airbrush technique which refers vaguely to the visions of the future and space. The two larger paintings reference visions of the cosmos from the writings of Tsiolkovsky. The smaller work in the middle, influenced by George Gurdjieff, is a portrait of the resurrected, infinite human being—a gnostic Anthrôpos.

- 1 Jacek Malczewski, *Śmierć I / Death I*, olej na płótnie / oil on canvas, 1917
- 2 Isabel Pons, *Droga z gwiazdami / Way with Stars*, grafika na papierze / print on paper, 1966
- 3 anonim / anonymous, *Żniwo śmierci / The Harvest of Death*, olej na płótnie / oil on canvas, ok. / c. 1939
- 4 Zofia Kulik, *Księżycowa czaszka / Lunar Skull*, fotomontaż / photomontage, 1995
- 5 Michael Sandle, *Rewolucja: Śmierć i Barykady / Revolution: Death and Barricades*, grafika na papierze / print on paper, 1985
- 6 Jonasz Stern, *Atrybuty / Attributes*, asamblaż / assemblage, 1974
- 7 Zbyněk Baladrán, *Taksonomia kości / Bone Taxonomy*, praca cyfrowa / digital work, 2022
- 8 Mladen Stilinović, *Eksploracja umarłych / Exploitation of the Dead*, akryl na drewnie / acrylic on wood, 1984–1989
- 9 anonim / anonymous, *Kazimierz Malewicz leżący w łóżku / Kazimierz Malewicz Lying in Bed*, fotografia na papierze / photography on paper, 1934–1935
- 10 Stano Filko, *Resztki czasu 1 / Leftovers of Time 1*, kolaż na papierze / collage on paper, 1963–1964
- 11 Stano Filko, *Resztki czasu 2 / Leftovers of Time 2*, kolaż na papierze / collage on paper, 1963–1964
- 12 Wojciech Fangor, *bez tytułu / untitled*, olej na płótnie / oil on canvas, 1960
- 13 Jerzy Tchórzewski, *Do światła / Towards the Light*, olej na płótnie / oil on canvas, 1969–1970
- 14 Zdzisław Jurkiewicz, *Kontinuum C-N / Continuum C-N*, olej na płótnie / oil on canvas, 1970
- 15 Jerzy Tchórzewski, *Lot / Flight*, gwasz na papierze / goauche on paper, 1954

- 16 Jerzy Janisch, *Kompozycja figuralna / Figural Composition*, olej na papierze / oil on paper, ok. / c. 1930
- 17 Henryk Stażewski, *120*, akryl na płycie pilśniowej / acrylic paint on beaverboard, 1976
- 18 Karol Hiller, *Kompozycja heliograficzna (XV) / Heliographic composition (XV)*, odbitka na papierze / print on paper, ok./ca. 1932–1934
- 19 Karol Hiller, *Kompozycja heliograficzna (XIX) / Heliographic composition (XIX)*, odbitka na papierze / print on paper, 1935
- 20 Robert Tilling, *Lot / Group Flight*, olej na płótnie / oil on canvas, 1972
- 21 Paul Klee, *Gwiazdy ponad rzeczami / Stars above Things*, tusz na papierze / ink on paper, 1913
- 22 Zdzisław Jurkiewicz, *Messier (Plejady) / Messier (The Pleiades)*, fotografia na papierze / photography on paper, 1975–1976
- 23 Stano Filko, *Przyszła eksploracja wszechświata / The Future Exploration of the Universe*, grafika na papierze / print on paper, 1968–1970
- 24 Karol Hiller, *Kompozycja (abstrakcyjna) / Composition (abstract)*, olej na płótnie / oil on canvas, ok. / ca. 1938–1939
- 25 Aleksandra Korsakowa, z cyklu *Brejki* / from the cycle *Brejki*, węgiel na papierze / charcoal on paper, 1987
- 26 Andrzej Wróblewski, *Słońce i inne gwiazdy / Sun and Other Stars*, olej na płótnie / oil on canvas, 1948
- 27 Roman Opałka, *Opałka 1965/1–∞; Detal / Detail 5 332 889 – 5 346 903*, akryl na płótnie / acrylic on canvas, 2000

Paul Klee,
Gwiazdy nad rzeczami,
tuszu na papierze, 1913,
kolekcja
Muzeum Sztuki w Łodzi

Paul Klee,
Stars above Things,
ink on paper, 1913,
collection of
Muzeum Sztuki, Łódź

Jerzy Tchórzewski,
Do światła, olej na płótnie,
1969-1970

Jerzy Tchórzewski,
Toward the Light,
oil on canvas, 1969-70

SALA 5

Anton Vidokle,
***Autotrofia*, 2020, 31'37"**

Nakręcony w miejscowości Oliveto Lucano w południowych Włoszech film jest jednocześnie dokumentem przedstawiającym prastary rytuał płodności, wciąż przestrzegany w tym regionie, oraz opartą na scenariuszu fikcją odwołującą się do dzieł malarza Wasilija Czekrygina i naukowca Władimira Wiernadskiego. Część filmu opartą na scenariuszu poświęcono ekologicznemu wymiarowi kosmizmu: dążeniu do transformacji i ewolucji, które niwelują ludzką potrzebę zabijania i konsumowania żywych organizmów w celu uzyskiwania niezbędnej do życia energii. Zamiast tego ludzie mieliby się nauczyć od roślin zielonych pobierać pożywienie wprost ze słońca. Ideę tą, po raz pierwszy wysuniętą u zarania XX wieku, zestawiono z pogańskimi obchodami święta Króla Dębu i Króla Ostrokrzewu: w trakcie dożynek te dwie rośliny, symbolizujące lato i zimą, łączą się ze sobą i tworzą nienaturalnie wysokie drzewo, dopełniając tym samym cykl pór roku wywołany krążeniem naszej planety wokół słońca. *Autotrofia* powstała na zamówienie Fondazione Matera-Basilicata i miała być zrealizowana w ramach współpracy ze społecznością wioski. W nagrywaniu filmu wzięli udział wszyscy mieszkańcy, niektórzy pomagali w jego produkcji, inni wystąpili w nim jako aktorzy. Film nakręcono w języku włoskim, scenariusz z angielskiego przełożył Franco „Bifo” Berardi. Muzykę do filmu skomponował Alva Noto (Carsten Nicolai).

ROOM 5

Anton Vidokle
***Autotrofia*, 2020, 31'37"**

Shot in the village of Oliveto Lucano in the south of Italy, this film both documents an ancient pagan fertility ritual still practiced in this region and tells a fictional story based on writings of painter Vassily Chekrygin and scientist Vladimir Vernadsky. The scripted content of the film explores the ecological dimension of Cosmism: a desire to transform and evolve so that humans would not need to kill and consume any other living organism to produce the energy they need to live, instead learning from plants how to generate nutrition directly from the sun. This idea, first developed at the turn of the twentieth century, is juxtaposed with an older, pagan celebration of King Oak and King Holly: a harvest festival in which two trees representing summer and winter are joined into one supernaturally tall tree, completing and uniting the seasonal cycle created by the orbit of our planet around the Sun. *Autotrofia* was commissioned by Fondazione Matera-Basilicata as a collaboration with the village community. The entire village participated in making the film, some helping with production and others acting in roles. Shot in Italian, the script was translated by Franco (Bifo) Berardi. The music for the film was composed by Alva Noto (Carsten Nicolai).

Anton Vidokle,
Autotrofia, film, 2020,
dzięki uprzejmości artysty

Anton Vidokle,
Autotrofia, film, 2020,
courtesy of the artist

Anton Vidokle,
Oto jest kosmos,
film, 2014,
dzięki uprzejmości
artysty

Anton Vidokle,
This is the Cosmos,
film, 2014,
courtesy of
the artist

SALA 6

Anton Vidokle,
Nieśmiertelność dla wszystkich:
trylogia filmowa o kosmizmie,
2014–2017, 96'

Filozofia znana jako kosmizm popadła dzisiaj w zapomnienie. Jej utopijne zasady — łączące zachodnie Oświecenie i wschodnią filozofię, rosyjskie tradycje prawosławne i marksizm — zanim padły ofiarą stalinowskich represji, stanowiły inspirację dla wielu kluczowych myślicieli sowieckich. W trzyczęściowym projekcie filmowym Anton Vidokle bada wpływ kosmizmu na wiek XX i sugeruje, że również dzisiaj ma on znaczenie. W części pierwszej powraca do podstaw myśli kosmistycznej (*Oto jest kosmos*, 2014). Część druga bada związki między kosmologią a polityką (*Rewolucję komunistyczną wywołało słońce*, 2015), a trzecia przedstawia podstawową ideę kosmizmu, to jest muzeum jako miejsce odrodzenia (*Nieśmiertelność i zmartwychwstanie dla wszystkich!*, 2017).

Łącząc elementy eseju, dokumentu i performansu, Vidokle cytuje pisma twórcy kosmizmu Nikołaja Fiodorowa oraz innych filozofów i poetów. Jego kamera szuka śladów oddziaływania tej filozofii w pozostałościach sztuki, architektury i inżynierii ery sowieckiej, z kazachskich stepów wędruje do moskiewskich muzeów. Skomponowana przez Johna Cale'a i Éliane Radigue muzyka towarzyszy niepokojącym obrazom, wywołując tęsknotę za bliskością, równością społeczną, transformacją materialną i nieśmiertelnością — zagadnieniami znajdującymi się w centrum myśli kosmistycznej.

ROOM 6

Anton Vidokle,
Immortality for All:
A Film Trilogy on Cosmism
2014–17, 96'

The philosophy known as Cosmism has now largely been forgotten. Its utopian tenets—combining Western Enlightenment with Eastern philosophy, Russian Orthodox traditions with Marxism—inspired many key Soviet thinkers, until they fell victim to Stalinist repression. In this three-part film project, artist Anton Vidokle probes Cosmism's influence on the twentieth century and suggests its relevance to the present day. In Part One he returns to the foundations of Cosmist thought (*This Is the Cosmos*, 2014). Part Two explores the links between cosmology and politics (*The Communist Revolution Was Caused by the Sun*, 2015), while Part Three restages the museum as a site of resurrection, a central Cosmist idea (*Immortality and Resurrection for All!*, 2017).

Combining essay, documentary, and performance, Vidokle quotes from the writings of Cosmism founder Nikolai Fedorov and other philosophers and poets. His wandering camera searches for traces of Cosmist influence in the remains of Soviet-era art, architecture, and engineering, moving from the steppes of Kazakhstan to the museums of Moscow. The Music by John Cale and Éliane Radigue accompanies these haunting images, conjuring up the yearning for connectedness, social equality, material transformation, and immortality at the heart of Cosmist thought.

Streszczenie poszczególnych części:

Oto jest kosmos, 2014, 28'10"

Pierwsza część trylogii poświęconej rosyjskiemu kosmizmowi, kręcona na Syberii, w Kazachstanie, w okolicach Moskwy i Archangielska, to kolaż idei wysuwanych przez różnych członków ruchu, w tym jego założyciela, filozofa Nikołaja Fiodorowa. Tak jak pozostali, Fiodorow uważał, że śmierć to błąd – wada w całościowym projekcie ludzkim, „ponieważ energia kosmosu jest niezniszczalna, ponieważ prawdziwą religią jest kult przodków, ponieważ prawdziwa równość społeczna to nieśmiertelność dla wszystkich”. Dla kosmistów kosmos nie ograniczał się do przestrzeni pozaziemskiej, zamierzali stworzyć „kosmos”, a więc harmonijne i wieczne życie na Ziemi. Celem ostatecznym, jak wynika z tego krótkiego filmu, było „skonstruowanie nowej rzeczywistości, która nie zna głodu, choroby, przemocy, śmierci, potrzeb, nierówności – jak w komunizmie”.

Rewolucję komunistyczną wywołało słońce, 2015, 33'36"

Druga część trylogii analizuje poetycki wymiar kosmologii słonecznej Aleksandra Czyżewskiego, sowieckiego biofizyka. Film nakręcono w Kazachstanie, gdzie naukowiec przebywał w więzieniu, zanim został wydalony z kraju. Przedstawia on badania Czyżewskiego nad wpływem słońca na socjologię, psychologię, politykę oraz ekonomię. Wpływ ten miał przybierać formę wojen, rewolucji, epidemii i tym podobnych katastrof. Widokle zestawia życie mieszkańców postsowieckich wsi z projektami futurologicznymi kosmizmu, by uwydatnić, że głównym celem wczesnych sowieckich prób pod-

Individual Synopses:

This Is the Cosmos, 2014, 28'10"

Shot in Siberia and Kazakhstan, as well as the Moscow and Archangelsk regions, the first film in the trilogy on Cosmism comprises a collage of ideas from the movement's diverse protagonists, including founding philosopher Nikolai Fedorov. Fedorov, among others, believed that death was a mistake—a flaw in the overall design of the human, “because the energy of cosmos is indestructible, because true religion is a cult of ancestors, because true social equality is immortality for all.” For the Cosmists, the definition of the cosmos was not limited to outer space: rather, they set out to create a “cosmos,” or harmonious and eternal life, on Earth. The ultimate goal, as illustrated in this short film, was “to construct a new reality, free of hunger, disease, violence, death, need, inequality—like communism.”

The Communist Revolution Was Caused by the Sun, 2015, 33'36"

The second part of the trilogy looks at the poetic dimension of the solar cosmology of Soviet biophysicist Alexander Chizhevsky. Shot in Kazakhstan, where Chizhevsky was imprisoned and later exiled, the film introduces us to Chizhevsky's research into the impact of solar emissions on human sociology, psychology, politics, and economics through wars, revolutions, epidemics, and other upheavals. The film aligns the lives of post-Soviet rural folk and the futurological projects of Cosmism to emphasize that the goal of the early Soviet breakthroughs aiming at the conquest of outer space was less technical acceleration

boju przestrzeni kosmicznej nie było przyspieszenie technologiczne, lecz realizacja wspólnego dążenia ludzkości do odrzucenia ograniczeń życia na Ziemi.

***Nieśmiertelność i zmartwychwstanie dla wszystkich!*, 2017, 34'17"**

Ostatnia część trylogii obejmuje rozważania nad instytucją muzeum jako miejscem odrodzenia – była to kluczowa idea refleksji wielu myślicieli kosmizmu, naukowców i artystów awangardowych. Film, który kręcono w Państwowej Galerii Trietiakowkiej, moskiewkim Muzeum Zoologicznym, Bibliotece im. Lenina i Muzeum Rewolucji, bada muzeologiczne i archiwalne techniki budowania kolekcji, jej restauracji i konserwacji jako ewentualne metody materialnej restauracji życia, zgodnie z przemyśleniami zawartymi w eseju Nikołaja Fiodorowa z lat 80. XIX wieku. W filmie wzięli udział współcześni zwolennicy Fiodorowa, kilkoro aktorów, artystów, a także pies faraona. W sposób żartobliwy przedstawiają oni wskrzeszenie mumii, dokonują dokładnej analizy *Czarnego kwadratu* Malewicza, przestrzennych konstrukcji Rodczenki, a także wypchanych zwierząt, przedmiotów pochodzących z czasów rewolucji październikowej, szkieletów i manekinów. Sceny przypominające żywe obrazy tworzą współczesną ilustrację poezji kryjącej się w pismach Fiodorowa.

than the common cause of humankind in their struggle against the limitations of earthly life.

***Immortality and Resurrection for All!*, 2017, 34'17"**

The trilogy's last part is a meditation on the museum as the site of resurrection—a central idea for many Cosmist thinkers, scientists, and avant-garde artists. Filmed at the State Tretyakov Gallery, Moscow Zoological Museum, the Lenin Library, and the Museum of Revolution, the film looks at museological and archival techniques of collection, restoration, and conservation as a means of the material restoration of life, following an essay penned by Nikolai Fedorov on this subject in the 1880s. The film gathers present-day followers of Fedorov, several actors, artists, and a Pharaoh Hound, who playfully enact the resurrection of a mummy, and perform close examinations of Malevich's *Black Square*, Rodchenko's spatial constructions, taxidermized animals, artifacts of the October Revolution, skeletons, and mannequins in scenes resembling *tableaux vivants*, in order to create a contemporary visualization of the poetry implicit in Fedorov's writings.

Anton Vidokle,
*Rewolucję komunistyczną
wywołało słońce*, film, 2015,
dzięki uprzejmości artysty

Anton Vidokle,
*The Communist Revolution
Was Caused by the Sun*,
film, 2015, courtesy of the artist

Anton Vidokle,
*Nieśmiertelność
i zmartwychwstanie
dla wszystkich!*,
film, 2017,
dzięki uprzejmości artysty

Anton Vidokle,
*Immortality and
Resurrection for All!*,
film, 2017, courtesy
of the artist

